

Karakterkrav til de gymnasiale uddannelser

Karakterkrav fælder hver sjette pædagog og socialrådgiver

Tusindvis af studerende på erhvervsakademierne og landets professionsuddannelser med en gymnasial uddannelse i bagagen, ville blive afskåret fra at blive studenter, hvis man indførte adgangskrav på enten 4 eller 7 til gymnasiet. Mere end hver anden studerende ville blive afskåret med et adgangskrav på 7, mens hver tiende studerende ville blive afskåret med 4. Dykker man ned på enkeltuddannelser vil mange store fag blive ramt. Hver sjette studerende, der i dag læser til pædagog, socialrådgiver og bioanalytiker vil ikke kunne komme på gymnasiet med et krav på 4. Op imod hver 10., der læser til lærer og sygeplejerske ville ikke kunne komme ind på gymnasiet med et krav på 4.

af chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl**

12. marts 2015

Analysens hovedkonklusioner

- Et adgangskrav til de gymnasiale uddannelser på 7 fra folkeskolens afgangsprøver vil afskære mere end hver anden studerende med en gymnasial uddannelse i bagagen fra landets korte og mellemlange videregående uddannelser.
- Et adgangskrav på 4 vil afskære mere end hver tiende, men kigger man ned på enkeltuddannelser er der stor forskel på, hvor hårdt et adgangskrav vil ramme. Hver sjette pædagogstuderende eller studerende til socialrådgiver og bioanalytiker vil ikke kunne få deres studentereksamen, og vil således heller ikke kunne fortsætte på en videregående uddannelse.
- Med et adgangskrav på 4 eller 7 risikerer vi at afskære tusindvis af studerende på helt almindelige uddannelser. Uddannelser som det danske arbejdsmarked for brug for, fordi vi inden for en årrække mangler veluddannet arbejdskraft.

Kontakt

Chefanalytiker

Mie Dalskov Pihl

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Mere end halvdelen på KVU og MVU havde under 7 i folkeskolen

AE har undersøgt folkeskolekaraktererne for studerende ved de korte og mellemlange videregående uddannelser, der tidligere har taget en gymnasial uddannelse.¹ Analysen er lavet for studerende, der var højst 27 år 1. januar 2014, således at man er sikker på, at der findes registeroplysninger med grundskolekarakterer fra folkeskolens afgangsprøve.

Analysen bygger på de nyest tilgængelige uddannelsesoplysninger fra Danmarks Statistik forskerordning, dvs. knap 65.000 unge, der var i gang med en kort eller mellemlang videregående uddannelse i slutningen af 2013.²

Som det ses i tabel 1 vil et karakterkrav på 7 til de gymnasiale uddannelser betyde, at mere end 35.000 studerende ved de korte og mellemlange videregående uddannelser ikke kunne være kommet på en gymnasial uddannelse. Det svarer til mere end hver anden af de studerende, der har taget en gymnasial uddannelse. Inden for de korte videregående uddannelser, dvs. på erhvervsakademierne, er det mere end 6 ud af 10 af de studerende, der har en gymnasial uddannelsesbaggrund, der ikke ville kunne komme ind. På professionsbacheloruddannelserne er det 5 ud af 10.

Indføres der i stedet et adgangskrav på 4, så er det i gennemsnit hver tiende studerende på landets korte og mellemlange videregående uddannelser, der ikke ville kunne komme i gymnasiet. Det svarer til 1.400 studerende på erhvervsakademierne og 5.400 på professionsbacheloruddannelserne.

Tabel 1. Studerende på KVU og MVU, der har taget en gymnasial uddannelse forinden, og som ikke ville kunne karakterkrav til de gymnasiale uddannelser

	Karakterkrav på 7		Karakterkrav på 4	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
KVU	7.800	60,6	1.400	11,1
MVU	27.700	53,3	5.400	10,4
I alt	35.500	54,8	6.800	10,5

Anm: Tabellen viser antallet af igangværende elever pr. 1. oktober 2013, der ikke ville kunne komme ind på en gymnasial uddannelse ud fra deres afgangsprøvekarakterer i dansk og matematik i 9. kl. eller 10. kl. Kun studerende, der har taget en gymnasial uddannelse og, der var 27 år eller yngre 1. januar 2014, således at det sikres, at der var registeroplysninger for folkeskolekarakterer dengang de forlod folkeskolen.

Kilde: AE på baggrund af DST registerdata.

Når der ses på om de unge ville kunne opfylde forskellige adgangskrav til de gymnasiale uddannelse, ses der på, om den unge opnåede de respektive krav på mindst 7,0 eller 4,0 inden for prøverne i hhv. dansk og matematik i enten 9. klasse eller 10. klasse.

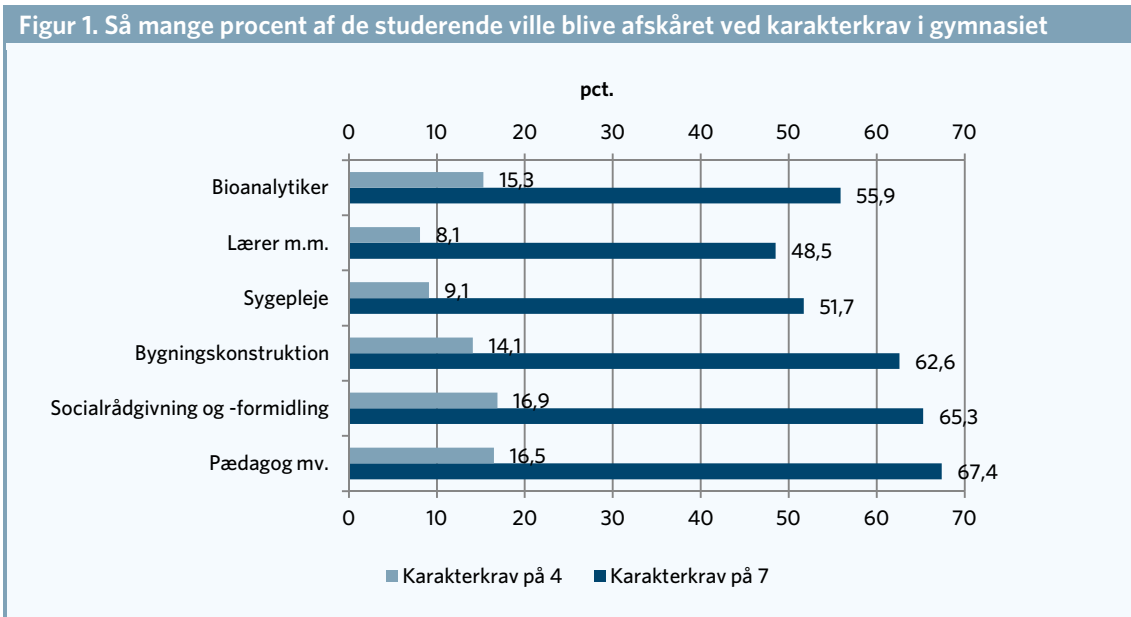
Analysen bygger på nyest tilgængelige data for studerende ved de videregående uddannelser, og er beskrivelsen af de unges nuværende studieaktivitet. Analysen skal derfor ikke ses som en prognose, men som en beskrivelse af de studerende på KVU og MVU og deres karaktergrundlag forud for den gymnasiale uddannelse.

¹ De første registre over folkeskolekarakterer er fra sommeren 2002. Derfor har vi i denne analyse fokuseret på elever, der fyldte 15 år i 2002 eller senere. På den måde sikrer vi os, at de ældste unge i undersøgelsen, der i 2014 var 27 år, har fået deres afgangskarakterer med i registrene. De 27-årige i 2014 var 15 år i 2002, 16 år i 2003 og 17 år i 2004. Dermed har man 99,6 procent af en typisk 9. klasses-årgang. Vi har desuden lavet en række følsomhedstest, der viste, at analysens resultater ikke ændrer sig, hvis man skærer yderligere en årgang eller to af.

² Vi har i analysen set på dem, der går på uddannelserne netop nu og sammenholdt med deres karakterer ved folkeskolens afgangsprøver. Vi har ikke set på gymnasiekarakterer og adgangskrav på den enkelte uddannelse, men altså hvem, der gik der.

Et karakterkrav på 4 ville afskære hver 6. socialrådgiver- og pædagogstuderende

Figur 1 viser, hvor mange procent af de studerende, der har en gymnasial uddannelse som baggrund, der ikke ville kunne komme på en gymnasial uddannelse, for udvalgte uddannelser. Blandt pædagoger og socialrådgivere er det hver sjette studerende, der ikke ville kunne komme i gymnasiet med et adgangskrav på 4. For bygningskonstruktører og bioanalytikere er det mellem hver sjette og hver syvende. Sættes et karakterkrav på mindst 7, så er det for mange af uddannelser op imod to-tredjedele af de studerende, der ikke ville kunne komme på gymnasiet, og som dermed vil have svært ved at komme ind på en videregående uddannelse.

Anm: Figuren viser andelen af alle igangværende elever pr. 1. oktober 2013, der ikke ville kunne komme ind på en gymnasial uddannelse ud fra deres afgangsprøvekarakterer i dansk og matematik i 9. kl. eller 10. kl. Kun studerende, der har taget en gymnasial uddannelse og, der var 27 år eller yngre 1. januar 2014, således at det sikres, at der var registeroplysninger for folkeskolekarakterer dengang de forlod folkeskolen. Kilde: AE på baggrund af DST registerdata.

Tabel 2 viser en fordeling på mellemgruppeniveau under de forskellige uddannelser, hvor mange nuværende studerende, der ikke ville kunne komme på en gymnasial uddannelse med adgangskrav på hhv. 7 og 4.

Tabel 2. Studerende på KVU, der ikke ville kunne komme ind på en gymnasial uddannelse

	krav på 7		krav på 4	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Formidling og erhvervsprog	1.020	60,7	180	10,6
Samfundsfaglig (fx finansøkonom, markedsføringsøkonom)	4.810	61,8	890	11,4
Teknisk (fx el-installatør, maskintekniker)	1.310	58,8	260	11,4
Levnedsmiddel og husholdning (fx mejeriteknolog)	50	73,9	10	17,4
Jordbrug og fiskeri (fx landbrugstekniker)	70	50	10	9,5
Transport mv. (fx styrmand)	120	67,6	30	14,3
Sundhed (fx farmakonom)	240	58,8	50	12,4
Politi og forsvar	150	47,3	10	2,9
KVU i alt	7.770	60,6	1.440	11,1

Anm: Tabellen viser antallet af igangværende elever pr. 1. oktober 2013, der ikke ville kunne komme ind på en gymnasial uddannelse ud fra deres afgangsprøvekarakterer i dansk og matematik i 9. kl. eller 10. kl. Kun studerende, der har taget en gymnasial uddannelse og, der var 27 år eller yngre 1. januar 2014, således at det sikres, at der var registeroplysninger for folkeskolekarakterer dengang de forlod folkeskolen. Kilde: AE på baggrund af DST registerdata.

Tabel 3 viser en fordeling af de studerende på MVU af, hvor mange, der ikke ville kunne komme på en gymnasial uddannelse med adgangskrav på hhv. 7 og 4.

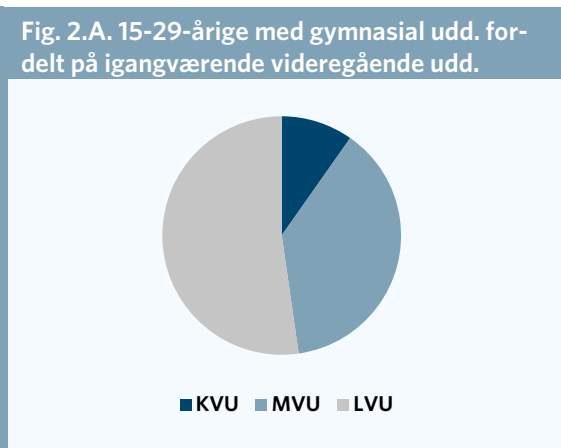
	krav på 7		krav på 4	
Pædagogisk (fx lærer, pædagog)	10.630	58,2	2.270	12,4
Formidling og erhvervsprog (fx journalist)	510	30	110	6,5
Kunstnerisk (fx designer)	420	45,7	50	5,5
Naturvidenskabelig (fx diplomuddannelse)	150	57,7	20	7,9
Samfundsvidenskabelig (fx HD, socialrådgivere)	4.070	61,1	850	12,7
Teknisk (fx diplomingeniører)	3.750	49,5	670	8,8
Levnedsmiddel og ernæring (fx diætist)	610	42,4	110	7,4
Transport mv. (fx skibsfører)	1.030	62,5	160	9,7
Sundhed (fx jordemoder, sygeplejerske)	6.380	48,8	1.130	8,6
MVU i alt	27.550	53,3	5.370	10,4

Anm.: Tabellen viser antallet af igangværende elever pr. 1. oktober 2013, der ikke ville kunne komme ind på en gymnasial uddannelse ud fra deres afgangsprøvekarakterer i dansk og matematik i 9. kl. eller 10. kl. Kun studerende, der har taget en gymnasial uddannelse og, der var 27 år eller yngre 1. januar 2014, således at det sikres, at der var registeroplysninger for folkeskolekarakterer dengang de forlod folkeskolen.
 Kilde: AE på baggrund af DST registerdata.

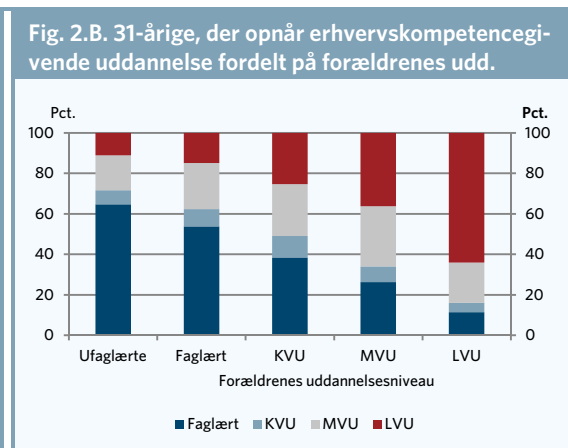
Næsten halvdelen af studenterne læser videre på KVU eller MVU

Selvfølger skal vi have dygtige studenter i Danmark, men hvis man indfører karakterkrav på 7 eller 4 risikerer vi at afskære tusindvis fra at få en kort- eller mellemlang videregående uddannelse. I debatten glemmer man tilsyneladende, at næsten lige så mange studenter begynder på en kort eller mellemlang videregående uddannelse som en lang akademisk uddannelse, jf. figur 2A.

Korte- og mellemlange videregående uddannelser er ofte vejen til en erhvervskompetencegivende uddannelse for unge, der ikke selv har forældre med en akademisk uddannelse. Som det ses af figur 2B opnår mellem hver fjerde og hver tredje en erhvervskompetencegivende uddannelse gennem netop en kort- eller mellemlang videregående uddannelse, når man ser på børn af ikke-akademikere. Med andre ord er adgangen til de korte og mellemlange uddannelser særlig vigtig, når det handler om at sikre uddannelsesmulighederne for alle.

Anm.: 15-29-årige, der har fuldført en gymnasial uddannelse og påbegyndt en videregående uddannelse (2014).
 Kilde: AE pba. tabel KRHFU3 fra www.statistikbanken.dk

Anm.: 31-årige i 2013, samt deres højest fuldførte uddannelse, sammenholdt med forældres højest fuldførte uddannelse samme år. LVU dækker kandidater og ph.d. Ufaglærte dækker grundskole, og uoplyst uddannelse. 31-årige uden biologiske forældre i 2013 er udeladt.
 Kilde: AE pba. DST-registerdata.

Et adgangskrav på 4 eller 7, vil som denne analyse viser, gøre det vanskeligt at få uddannet fremtidens skolelærere, pædagoger m.m. Helt almindelige uddannelser, der tiltrækker mange unge. AE har beregnet, at vi inden for en kortere årrække kommer til at mangle uddannet arbejdskraft, deriblandt 50.000 flere med en kort videregående uddannelse og næsten 40.000 med en mellemlang videregående uddannelse.